

Spis treści

Spis skrótów	7
Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Zjawiska kryzysowe na rynkach finansowych	11
1.1. Przyczyny wrażliwości współczesnego systemu finansowego	11
1.2. Model kryzysu finansowego Minsky'ego	15
1.3. Skutki kryzysu finansowego	17
1.4. Kryzysy finansowe w kontekście historycznym	19
Rozdział 2	
Global Financial Crisis 2008	25
2.1. Pierwsze niepokojące sygnały	25
2.2. „Gorące” lato 2007	26
2.3. Preludium do „15 września 2008”	30
2.4. Lehman Brothers i koniec ery banków inwestycyjnych	32
2.5. W natłoku wydarzeń można się pogubić – kalendarium kryzysu w podsumowaniu	39

Rozdział 3

Przyczyny wybuchu kryzysu finansowego w pierwszej dekadzie XXI wieku	41
3.1. Przyczyny wybuchu ostatniego kryzysu finansowego w zarysie	41
3.2. Dynamiczny rozwój rynku nieruchomości w USA jako modelowy „szok”	48
3.3. Czynniki sprzyjające powstaniu „bańki” nieruchomości w USA oraz prowadzące do jej pęknięcia	57
3.3.1. Korzystne warunki makroekonomiczne	57
3.3.2. Zacięta konkurencja na rynku kredytów hipotecznych w USA oraz większa skłonność do ryzyka	59
3.3.3. Większa dostępność kredytu oraz wzrost zadłużenia hipotecznego	64
3.3.4. Zagospodarowanie ryzykownej niszy rynkowej <i>subprime mortgages</i> i przyrost kredytów zagrożonych	69
3.3.5. Niskie standardy segmentu <i>subprime mortgages</i> oraz usankcjonowanie transferu ryzyka kredytowego na rynek papierów wartościowych	71
3.3.6. Ekspansja innowacyjnych instrumentów i wzrost ryzyka inwestycyjnego	74

Rozdział 4

Skutki globalnego kryzysu finansowego	83
4.1. Skutki kryzysu dla rynków finansowych	83
4.1.1. Skutki kryzysu dla sektora bankowego i ubezpieczeniowego	83
4.1.1.1. Straty sektora bankowego i ubezpieczeniowego	84
4.1.1.2. Przetrasowania na rynku instytucji bankowych	87
4.1.1.3. Potrzeba wzmocnienia bazy kapitałowej banków	89
4.1.1.4. Utrata zaufania na rynku międzybankowym	91
4.1.1.5. Delewarowanie w sektorze bankowym w konsekwencji kryzysu	94
4.1.1.6. Obraz rynku instytucji finansowych po finansowym „tsunami”	95
4.1.2. Skutki kryzysu dla rynku papierów wartościowych	96
4.1.2.1. Panika na giełdach papierów wartościowych	97
4.1.2.2. Zastój w segmencie dłużnych papierów wartościowych	100
4.1.2.3. Zawieszenie w segmencie instrumentów innowacyjnych	104
4.1.3. Skutki kryzysu dla funduszy inwestycyjnych i funduszy emerytalnych	105
4.2. Skutki kryzysu dla gospodarki	107
4.2.1. Skutki kryzysu w skali mikroekonomicznej	107
4.2.1.1. Gospodarstwa domowe w obliczu kryzysu finansowego	108
4.2.1.2. Pogarszające się perspektywy dla przedsiębiorstw	110

4.2.2. Skutki kryzysu w skali makroekonomicznej	112
4.2.2.1. Słabnący rynek pracy oraz spadek konsumpcji	113
4.2.2.2. Zahamowanie inwestycji w warunkach destabilizacji rynków finansowych	115
4.2.2.3. Rosnące wydatki rządowe oraz przyrost długu publicznego	116
4.2.2.4. Osłabienie międzynarodowej aktywności handlowej	117
4.2.3. Obniżenie prognoz dla gospodarki światowej w konsekwencji globalnego kryzysu finansowego oraz programy pobudzające aktywność gospodarczą	118
4.2.3.1. Wielka Brytania	120
4.2.3.2. Stany Zjednoczone	121
4.2.3.3. Japonia	122
4.2.3.4. Niemcy	123
4.2.3.5. Chiny	124
4.2.3.6. Indie	125
4.2.3.7. Rosja	125

Rozdział 5

Krajowe i międzynarodowe interwencje rządowe w odpowiedzi

na kryzys finansowy	129
5.1. Interwencje w fazie poprzedzającej upadek Lehman Brothers	130
5.2. Formy interwencji rządowych w sektorze bankowym	131
5.2.1. Podtrzymanie płynności na rynku finansowym oraz gwarancje spłaty zobowiązań przez banki	132
5.2.2. Obniżki stóp procentowych	133
5.2.3. Zmiany w systemie gwarantowania depozytów klientów banków	134
5.2.4. Dokapitalizowanie banków	135
5.2.5. Skup zagrożonych aktywów	136
5.2.6. Ograniczenia w „krótkiej sprzedaży”	137
5.3. Amerykański <i>Emergency Economic Stabilization Act</i> jako pierwszy krok w kierunku ratowania globalnego systemu finansowego	138
5.3.1. Inicjatywa legislacyjna w zarysie	138
5.3.2. Plan ratunkowy systemu finansowego USA w praktyce	143
5.4. <i>Bank Reconstruction Fund</i> Wielkiej Brytanii inspiracją dla programów innych krajów	149

5.5. Skoordynowane działania na rzecz ustabilizowania globalnego systemu finansowego	152
5.6. Pomoc międzynarodowa zagrożonym krajom – przypadek Islandii i Węgier ..	153
Podsumowanie	159
Aneks: Rynek finansowy i jego mechanizmy dla niewtajemniczonych	163
A. Rynek finansowy w pierwszej odsłonie – rynek bankowy i rynek międzybankowy	163
B. Rynek finansowy w drugiej odsłonie – rynek papierów wartościowych	164
B.1. Funkcjonowanie rynku papierów wartościowych w zarysie	164
B.2. Kluczowe instrumenty rynku papierów wartościowych	168
Akcje	168
Obligacje	169
<i>Commercial Papers</i>	172
Bony skarbowe	172
Bankowe papiery wartościowe	173
B.3. Podaż i popyt na rynku papierów wartościowych	174
B.4. Fundusze inwestycyjne na rynku papierów wartościowych	177
C. Rynek finansowy w trzeciej odsłonie – rynek ubezpieczeniowy	186
D. Rynek finansowy w czwartej odsłonie – sekurytyzacja	187
E. Rynek finansowy w piątej odsłonie – <i>Credit Default Swaps</i>	188
F. Rynki finansowe w dobie globalizacji	191
F.1. Procesy globalizacyjne w zarysie	191
F.2. Globalizacyjna rewolucja na rynkach finansowych	195
G. Rynek finansowy w megaodsłonie – podsumowanie	196
Bibliografia	201